

РЕЦЕНЗИЯ НА НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК

«ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАВОВОЇ РОБОТИ НА ПІДПРИЄМСТВАХ, УСТАНОВАХ, ОРГАНІЗАЦІЯХ»
(КОЛЕКТИВ АВТОРІВ: БОЙЧУК Р. П., ЗАДИХАЙЛО Д. В., ПАШКОВ В. М.)

Навчальний посібник «Організація правової роботи на підприємствах, установах, організаціях» представляє собою структуровану роботу, яка охоплює більшість важливих аспектів організації та діяльності такої роботи на підприємствах, установах, організаціях.

У навчальному посібнику приділено увагу історії розвитку регулювання правової роботи на підприємствах, установах, організаціях, одночасно з чим надано аналіз великої кількості нормативно-правових актів, що регулюють такі відносини. Детально розглянуто поняття «правова робота», мета і методи такої роботи, з'ясовано роль держави у створенні умов для ефективної юридичної роботи та забезпечення правопорядку. При цьому автори наголошують на особливій ролі Міністерства юстиції України, яке розробляє та публікує методичні й рекомендаційні матеріали для роботи юридичних служб.

У посібнику підкреслено важливість правової роботи як науки й навчальної дисципліни, що заслуговує на підтримку.

Особливе місце у книзі присвячено питанню організації правової роботи на підприємствах, установах, організаціях. Розглянуто різні варіанти структурної організації юридичної служби, умови створення та забезпечення ефективності її роботи. Детально описано функції, права та обов'язки юридичної служби, кваліфікаційні вимоги до юристів, внутрішню організацію юридичного відділу. Окремо розглянуто методи і засоби захисту прав суб'єктів господарювання й особливості відповідальності правопорушників у сфері господарювання.

Багато уваги автори приділили питанню легітимізації господарювання, зокрема державній реєстрації суб'єктів господарювання і внесенню відомостей про них в Єдиний державний реєстр юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців, отриманню ліцензій, патентів та інших дозвільних документів. Крім того, представлено основні засади банкрутства підприємств, правила антимонопольного і конкурентного законодавства, режиму інформації у сфері господарювання.

Представляє інтерес частина посібника щодо організації документообігу, способів контролю за змінами в законодавстві, візування документів, договірної та претензійно-позовної роботи юридичної служби, організації прийому і звільнення з роботи працівників, основних засад представницької функції юридичної служби на підприємствах, установах, організаціях.

Все вищевикладене вказує на широкий спектр питань, розглянутих у даному навчальному посібнику. Фактично не залишено без уваги жодної сфери діяльності юридичної служби.

Разом з тим у навчальному посібнику недостатньо розкрито практичні аспекти професійної діяльності юристів. При цьому забагато уваги приділено нормативно-правовим актам, які спрямовані на державні підприємства й установи і мало застосовуються у приватному секторі. Тому з практичної точки зору більш доцільно було б виокремити ті положення нормативно-правових актів, методичних і рекомендаційних матеріалів державного сектора економіки, які б могли ефективно використовуватись і у приватному секторі.

Замало присвячено уваги питанню внутрішньої організації юридичного відділу для урахування практичних аспектів, корисних для начальника юридичної служби. Посібник міг би стати більш корисним юрисконсультам, як би в ньому детальніше розкривались питання роботи з контролюючими органами, взаємодії з іншими структурними підрозділами. Крім того, потребує більшої уваги використання електронних систем пошуку та систематизації інформації, які використовуються в сучасності.

Для молодих спеціалістів у даному навчальному посібнику не вистачатиме практичних прикладів порядку вирішення справ і зразків документів.

Наведені застереження і пропозиції зумовлені лише поглядом з точки зору практичної роботи юрисконсульта чи начальника юридичної служби. З огляду на те, що даний навчальний посібник адресовано студентам і науковцям, він відповідає поставленим цілям: в ньому всебічно розкрито питання правової роботи на підприємствах, установах і організаціях.

На підставі вищевикладеного можна зробити висновок, що навчальний посібник «Організація правової роботи на підприємствах, установах, організаціях» представляє собою комплексну навчальну роботу з методичних питань правової роботи на підприємствах, установах і організаціях, може використовуватись у навчальному процесі та подальшій науковій діяльності.

А. Г. Бобкова,

*д-р юрид. наук,
член-кореспондент*

*Національної академії правових наук України,
завідуючий кафедрою,
Донецький національний університет*

Є. О. Заруднев,

здобувач,

*Інститут економіко-правових досліджень
НАН України, м. Донецьк*